

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa T. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

Aquest número ha passat per la censura militar.

ALTRA vegada la guillotina s'ha aixecat a França. Y no en un llogaret de mala mort ó en una silenciosa població de quart ordre, sinó en el mateix París, en el cor de la ciutat que dicta al món lleys espirituals y li senyala regles de conducta.

Pels partidaris incondicionals de l'abolició total y definitiva de la pena de mort, la sotragada ha sigut grossa.—Els possible?... Ocupant la més alta magistratura del Estat el filántrop Armand Fallières y president el Govern de la República un home tan empatat de las idees modernes com M. Briand, ¿ha tornat el butxi de França á exercir las sevas lúgubres funcions y pera més ironias las ha exercidas á París?..

Així es, en efecte. L'altre dijons á punta de día, l'executor Deibler instalava la seva terrible màquina al boulevard Arago, á doscents passos de la presó de la Santé, y á las 4 y 52 minuts el cap de'n Duchemin rodava, xop de sanch, al fons de la fatal ciutella.

Lo més significatiu en aquesta execució, per lo molt que allunya el moment de l'abolició de l'última pena, es que França, si no ha aplaudit á la cayguda del tallant ni ha victorejat al butxi, com va ferho en fetxa no massa remota, ha vist la sega d'aquest cap ab indiferencia casi despectiva.

Un diari francès ho ha dit: «Se mata avuy tan fàcilment, els assassinats se multipliquen en tals proporcions, que la clemencia presidencial—aquesta clemencia de la qual M. Fallières ne feya un ús tan incoherent—ne podia exercirse sense sumarse als perills que per tots costats ens envoltan.

«Clarament demostrat que la pena de mort es l'únic cèstich temut pels assassins, es precís que'ls mateixos filántrops se resignin á véurela aplicar.»

Aquesta ha sigut, per lo general, la oració fúnebre dedicada per la premsa al desdixat per qui, després de deu anys de descans forós, ha tornat á treballar en un boulevard de París la terrible ciutella.

«Hi ha en aquestas paraulas tota la equitat, tota la justícia que ni un sol moment ha de deixar d'inspirar els actes humans?»

Vens aquí el fet, despullat dels enfarfechs de la retòrica forense:

En Duchemin, l'ajusticiat, havia assassinat á sa mare pera robarla.

No cal dir res més.

Que l'lector pronunchi ell mateix el veredict.

Gracia, Badalona, molts pobles y vilas que tenen per costum ferla durant l'actual temporada; han desitiat aquest any de celebrar festa major.

Sincerament aplaudim la resolució d'aquests bons catalans.

Encare recordám, avergonyit, la pena que varem sentir en 1898 veient á la multitud encaminarse bulliciosa á la plassa de toros, quan s'acabava de rebre la notícia de que 'ls nostres barcos s'havien enfonzat davant de Santiago de Cuba.

Es impossible que aquella trista exhibició del incivil *zanz* se me'n dona pugui repetir-se. No es ja qüestió d'aparatos patrioteria, sinó d'humanitat, de dignitat ciutadana. Quan al Africa hi ha pendent un litigi que tan sensiblement ens afecta; quan Barcelona, Catalunya entera se sent encare el cor oprim per la impressió de las jornades dels darrers de

—Digas á don Antón que ja ets aquí, que has vist al Governador, qu' esteu conformes en tot y que mentres quedi á salvo la llei d' Administració local, pot tirar endavant sense cumpliments.

Juliol, 29 qui es que té humor per ballar, per cantar, per divertir-se, escantar, per cantar goigs als llàgrims que de tant i tant uills rodolan?
No; no pot aquest any ser any de festes.
Els pobles que avny saben renunciar a celebrar les compleixen senzillament ab el seu deber.

PRF-PAF

JUNA PROTESTA

Ja l'he sentida un sens fi de vegades. La frase am qu'els enemics confessats de Barcelona i de Catalunya sintetitzen les conseqüències de la passada revolució es aquesta: «Pobres Barcelonencs! Quan anys tardarà a refer-se!»
Ah, farrutxos! Veteu qu'una bella ocasió de protesta, que s'ha oblidat entre el cor de protestes d'aquesta dies. En les diades més ufanes de la Solidaritat Catalana, ho recordem?, els consabuts enemics nostres se deien a cada moment: «La Solidaritat està a punt de desfèr-se; ja no pot durar ni un dia més». Es que, amics mèdies, hi ha una confesió espontània de desig en la formulació de certes frases. La maledicció, com indica el nom meteix, no es altra cosa qu'el procurar un mal per l'eficàcia de la seua sola expressió. La boca parla per l'abundància del cor. «Barcelona està perduda; Barcelona no voler, hi ha els que passen: «A la fi Barcelona està perduda! Ja no s'en aixecarà mai més! Tot un còpitol de psicologia social està aquí.

Trist es dir-ho; però jo he llegit, aquests dies tràgics, una íntima alegríja en la cara de molts enemics nostres, sentint-los fantasmar reprensions horribles, a mesura de la propia ment dels que les somen. Un ministre al timbre diu: «Jo no creuré més en l'energía d'en Maura si no arresta tot Barcelona, ara qu'en té ocasió! Semblaven les paraules d'un agent provocador qui hagués excitat aquell meteix desbordament per donar lloc al càstic en massa de la ciutat aborrida. I de tal manera confouren en l'anatema d'un sol odi els promotors dels fets revolucionaris amb els més desitjats dels catalans, en una passió dirigida no contra el sentit radical dels revolució, sinó contra la condició ètnica de tot català, que jo meteix, p'el sol d'honor-me amb el meu fervorós catalanisme, llegia en els ulls del cabrum humà una mena de lynxament i una increpació contra mi, fríankent en cara culpes propies dels meteixos qui les sentien.

I quines gent! Precisament els qui ara ploren fàlces llàgrims sobre la desgràcia de Barcelona, aquests meteixos varen mirar-me amb ulls de victòria, am mirades d'irrisoria compassió, quan l'anti-solidaritat va vèner per primera volta la nostra conjunció catalanística. (O, si no he estat, qui m'aprofita fer centre demunt nosaltres totes les culpes i v'afegit totes les venjances! No, no, senyors! Que cada qual tingui el coratge de la conseqüència i la noblesa del confessar-se equivocats. Aquella dies! «Però que recordar paraules on se reflectia el goig am que vegeren la nostra desfeta fins persones enlairades aleshores a les dignitats del banc blau, i fins persones d'un nivell i pràctic catòlicisme?»
I ara... La revolució esclata: «Peguem fort contra les masses d'una ciutat sempre inquieta... ¿Què importa distingir entre les inquietes? ¿Què importa discernir la propia part de culpa de cadascú?— després de la revolució: «Pobre Barcelona! Ja no s'en aixecarà més!»— O sí: «Ja no ens aixecarem amb el rebull de ciutats que s'evoluciona. Ja no contrariarà amb la pau sepulcral o amb el gregariem sempitern del restant d'Espanya!»

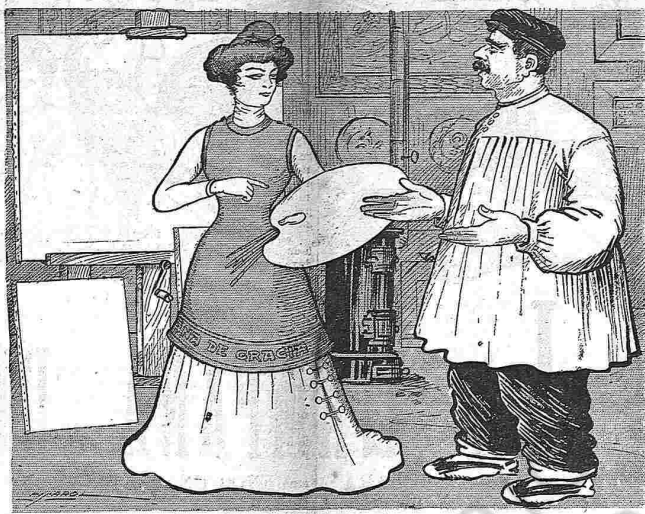
A cada bomba qu'esclata, es aixeixa també la consabuda lamentació: «Pobre Barcelona! La ciutat se despolia. Els pisos per llogar formiguegen. Tot hom fugí. El capital s'en va. Es alar! No podria ser d'altra manera? No hi ha res segur!» i sempre, sempre, l'accent de la complacència íntima per l'urbidícia s'ona a través el plany de cordill... ¿No es així precisament l'objecte que's proposen les bombes? Colaboració, col·laboració amb elles, com ara la revolució esteri. Sens dubte.

Però ¿què més enemics? Aquests dies, am l'ajuda meteixica de l'informació que Barcelona ve estant s'omessa, les més estrepentes versions circulen per la premsa i entre les gent. «No heu llegit, amb irritació insuportable, aqueixa llegenda d'atropells i viesses, per sort ben contràries a la realitat, aqueix còmula de baixes i repugnants invencions qui son caigudes com un vilipendi sobre el nostre bon poble? Reparar, catalans, que pera honra del nostre obrer, pera honra de Catalunya i pera honra de l'humanitat ens cal a tots aixecar un desmentir sorollós davant el món i els homes, ja qu'a tots, com a catalans, ens alcancaria un esguig del fang llençat sobre la terra nostra. Un contrare va rebutjar noblement les menides estampades per *La Correspondencia de España*, i jo no sé qu'aquest periódic a l'hora d'ara hagi rectificat, com no ho ha fet tampoc *A. B. C.*, que heu llegit les meteixes absurdes trulceries. I pensau que la premsa estrangera, de cap a cap de món, ha tramés fidelment aqueixa odiosa fantasia, com una taca qui s'extén, fent-se més forta quan més gran se fa!

Amics mèdies, de sempre, jo tinc l'honor, avui, d'alçar una protesta contra aqueixa forma nova de l'etern urbidici. Hi ha una conspiració permanent, conscient o no, contra Catalunya, sobre tot contra Barcelona. Una no dissimulada goloisa exacerba intencionalment les inquietuts de la nostra vida ciutadana, pera ferir de mort la nostra creixença. Veteu qu'un veritable anti-turisme, que jo denuncio al món, i que someto fins a la noblesa de la meteixica premsa de Madrid pera que digui si es ja tolerable. Jo apelo a tot el món contra aqueixa injustícia. I prego respectuosament a la censura que deixi passar avui la meua protesta com una necessitat del natural instint de defensa propia.

«No heu llegit, un d'aquests dies, que la Cambra de Comerç d'Almeria ha proposat el *boycottage* contra Catalunya fins que Catalunya (no sé com) fassi protestes d'espanyolisme? I ara, diu-me: ¿per ven-

Al taller de LA CAMPANA

—¡Ayay!... Veig que no pinta res. ¿Que no té assumptos?
—Assumptos ray. Lo que no tinc es colors.

ura hi ha hagut, en els fets passats, una sola nota d'anti-espanyolisme? ¿Per ventura les masses qui l'han executat se caracterizen precisament com a catalanistes? ¿Per ventura els meteixos inicis precursors del moviment, aquelles manifestacions antibèl·liques, no foren compartides i fins iniciades per Madrid?

Kambés méns: una volta encara: Protesto! Am l'impuls de la méca ànima enemiga de tot urbidici, vingui d'on vingui: Protesto!

GABRIEL ALONSO

ELS SUCESSOS DE BARCELONA

La verdadera historia?

SOBRE 'ls successos ocorreguts durant la *semana negra* publica *El Mundo*, de Madrid, una informació tan lluminosa i tan interessant, que considerem oportunitat feria conèixer als nostres lectors.

Com que al reproduir la relació del diari madrileny no 'ns guta altre mòvil que 'l de restablir la pau dels esperits i obrir els ulls dels que encare 'ls tenen tancats, esperem que la censura no posarà cap obstacul a la seva publicació que al nostre entendre té tots els caràcters d'una obra altament meritoria.

Segons explica 'l periodista d' *El Mundo*, enterat de que a la frontera francesa hi havia un dels directors del pasat moviment, va anar-lo a veure, desitjós de sentir dels seus propis llabris la historia dels fets. La relació es molt llarga; tan llarga, que, ben a pesar nostre i en la impossibilitat de donar-la íntegra, ens veyem obligats a extractarla.

Heus aquí, donchs, els sens pèrrats més interessants.
Comensa 'l aludit personatge fent constar ab gran empenyo que la vaga comensada 'l mati del dia 26 y que—paraulas textuales—*desbarataron luego con sus crimenes cuatro desalmados y un montón de infames y canallas*, havia de tenir un caràcter exclusivament pacífic.

A aquest efecte—diu—las agrupaciones obreras convocaron una reunió para 'l dia 29 de Juliol. Obreros y aquí entra en materia:

«El gobernador civil no sólo suspendió la remisión, sino que denunció la convocatoria al Juzgado, fundándose en lo que calificó de crueldad de lenguaje de la misma.»

«Suspendido el acto, envió a un delegado para impedir la reunión de representantes obreros, quienes, como no tenían contraorden, comparecieron en Solidaridad.»

«No se celebró la junta, pero sí se cambiaron impresiones.»

«Nosotros, los socialistas, no queríamos la huelga tan próxima, por los motivos que después le indicaré; pero los radicales nos obligaron a precipitarnos.»

«Aquel día, ó el anterior, habían ocurrido en la calle de San Pablo algunos sucesos. Resultó herido un agente de policía, y al día siguiente el Sr. Ossorio publicó un bando...»

«Del famoso bando se habló en la reunión, llamándose clandestina, de Solidaridad obrera. Los ánimos se excitaron de tal modo, que se acordó ir desde luego a la huelga.»

«Antes de este acuerdo se proyectaba no precipitarse los sucesos. Se había convenido realizar el movimiento de protesta el día 1.º de Agosto ó mejor el día 2; esto es, el lunes siguiente al en que se declaró la huelga; pero los elementos radicales objetaron que se hallaban dispuestos a todo y se convino, pues, declarar la huelga general el día 26.»

«Nosotros, los socialistas, deseábamos fuese el estallido el lunes 2 de Agosto, para tener tiempo de preparar el movimiento en toda España...»

«Acordado el paro general, nombróse una Junta para que el éxito coronase la idea, y se transmitieron órdenes a todos los pueblos y se enviaron emisarios a varias comarcas.»

«Los pueblos que recibieron el aviso secundaron, como lo demostró el movimiento que se operó en las comarcas donde el socialismo cuenta con muchos adeptos.»

«Estalló la huelga, que en pocas horas se hizo general...»

«Los radicales, creyendo que las doctrinas propagadas por sus jefes en periódicos y mitines, serían un hecho, entendiéndose que las exhortaciones lanzadas en la Prensa y en actos públicos serían reflejadas en la calle, se levantaron compactos, y cuando las barricadas eran enormes y el tiroto era general; cuando creyeron que llegado el momento de encanear el movimiento acudirían los jefes, se llevaron chasco. «Estos se llamaban Andana. Creyeron los revolucionarios que no estaban aún enterados del despertar del pueblo, y acudieron a ellos, para pedirles, para exigirles, su dirección.»

«Unos aparentaron hallarse enfermos, otros se negaron a recibirlas y los más dijeron que la cosa era prematura y que en modo alguno podían comprometer la causa republicana.»

«En resumen: que todos se negaron a acudir a las barricadas.»

«Pero era ya tarde para reprimir el movimiento.»

«Vino la desilusión, la desconfianza, el temor, el aplanchamiento. Al tiroto de la fuerza armada seguían las persecuciones, y el movimiento cesó como por encanto, para no resurgir, créame usted, por mucho tiempo.»

«No hubo complot en lo ocurrido; no hubo acuerdo alguno para hacer la revolución.»

«Y sobre el fracaso del movimiento, ¿puede usted decirme algo más?»

«Sí; que ha fracasado porque los jefes no han oído, porque se ha visto que en los conventos no había bombas, como habían vaticinado, y además, por haberse convencido el pueblo de que se hallaba solo, sin amparo ni ayuda. Y el desengaño ha sido tan grande, que anguro una descomposición tremenda en el partido radical.»

«Y avans d'acabar, formula 'l'emigrat aquesta declaració:

«...las autoridades, que tanto han alardeado de haber saneado la población, nada han hecho, permitiéndome residir en Barcelona miles de hombres y mujeres de dudosa conducta, que bajo la denominación de obreros han perjudicado en esta ocasión la causa del pueblo y han deshonrado el nombre de Barcelona.»

«Aquestas son, en sustancia, las principales manifestaciones que al redactor d' *El Mundo* ha fet 'l'anónimo fugitivo.»

[A meditarlas tocan!

Els destorbs

LS nostres lectors ja estarán enterats de que 'l senyor Capitá General ha suprimit sis periódics barcelonencs. Els seus dies són dos diaris: *El Poble Catalá* y *El Progreso*, y quatre setmanaris: *Tierra y Libertad*, *Metralla*, *La Rebeldía* y *El Descamisado*. Aquest darrer ja feya temps que no sortia.

Per lo vist, tothom ha trobat molt bé la suspensió. La premsa catalana, llevat de dos ó tres periódics,

ni siquiera ha tingut pera 'ls colegs suprimits aquell tradicional *Sentimos el percance*. L'orgue carlí *El Correo Catalán*, ab plausible franquesa y cristiane sentiments, diu que se n'alegra y que en desaparèixer molts altres papers. La premsa de Madrid, hont no hi ha previa censura militar, també dona a la mesura presa per l'autoritat militar el seu tácit consentiment. *El País*, per excepció, posa a dir que li extranya la suspensió d' *El Poble*. El diari ministerial *La Epoca*, tot picant els dits als corresponents d' *El Imparcial* y *El Liberal* per haver omittit el nom d' *El Progreso* entre la llista dels periódics suprimits, ensopega també al dir que ademés dels dos diaris, hi ha quatre setmanaris *libertarios*. De manera que segons 'l'oficiosa y ben informada gasetista marxista son *libertarios*, no solament *Tierra y Libertad*, sinó també *El Descamisado*, *La Rebeldía* y *Metralla*.

L'apressió de periódics ha causat una franca alegríja en els elements regionalistas. Per més que *La Veu* sortí aquests dies indignada y ploranera, es lo cert que en aquella casa hi ha més alegríja que en un bateig. Per de prompte s'han tret del ull una bona part de les molestias: *El Poble Catalá*. Y ademés, ella se creuen que las destrosses de la setmana trágica tindran per conseqüència que en les eleccions vinentes la Lliga guanyi las eleccions. Aquests dies hi ha en els llabris de 'n Prat de la Ribá, de 'n Puig y Cadafalch, de 'n Cambó, de 'n Cossellas y de 'n Durán y Ventosa una alegria misteriosa.

Y en *El*, el gran *Pol*, tren comptes. «Si han cremat—pensa—48 conventos y iglesias. Suposant que la crema de cada edifici d'aquest ens doni 200 vots, tindrem un augment de 9,600 vots. Sumats aquests als 22,000 de las eleccions passadas, fan en conjunt 31,600 vots. El lerruisme y 'l'esquerra catalana, pel contrari, perdran vots... ¿Quin 'ns empeta la base a nosaltres?»

FILMEN

LA FAUNA LLIBERAL

(PETIT ESTUDI)

EL liberals n'hi ha de moltes menes. Genéricament poden dividir-se en tres categories: els que se n' diuen, els que n' fan y els que n' son. Aquests tres ordres de liberals se subdivideixen a l'hora en una infinitat de castes. Hi ha el liberal que accepta tota mena de llibertat en l'ordre polític-administratiu, ó sigui en las relacions públiques dels ciutadans entre sí y ab l'organisme que las regula y ordena; pero en cambi condemna tot intent d'innovació en l'ordre las relacions privades ó de las regles que regixen aquestes relacions. N' existeixen d'altres que se troban d'altres que estudian públicament d'esperita demolders de tota tiranía y son en el clos domèstic jefes absoluts, que imposen autoritariament tothom qui té de viurehi devora, la llur voluntat soberana. Y així, en infinita barreja de graus y de matisos, 'l'estol dels que 's diuen liberals, dels que n' fan y dels que n' son, se divideixen y subdivideixen en una innumerable munió de menes diverses.

En l'espay d'un article no es possible classificar y definir las totes. Fora menester un gros volum de lletra menuda y apretada y un formidable caudal de ciencia psicológica, pera conseguir dur a terme tal empresa. Me limitaré, donchs, a parlar no més, y encare lleugerament, dels tres grans ordres primordials en que 's divideixen els homes que, d'aprop ó de lluny, se troben inclosos en las lleras de l'liberalisme.

De primer trobem el liberal que no més se n' diu. Aquest es un home que va vingut a parar al camp del liberalisme, per causes externes, sense cap relació ab el seu temperament, ni ab la seva estructura mental, ni ab las sevas habituds. Se diu liberal, ó bé per rabó d'una secretia, inconscient vanitat, perne li sembla vagament que dirse conservador y reaccionari suposa una inferioritat intel·lectual que 'l'orgull rebutja, ó bé per rabóne de rutina familiar, per procedir de soca tradicionalment afiliada al liberalisme. Aquesta mena de liberals son, per excel·lència, els homes de la llibertat abstracta, d'aquella llibertat que no té ni forma ni extensió, paraula vaga indefinida, invocada ferrosament a peis seus adoradors, mentres no passa de la categoria de paraula. Mes així que aquesta llibertat amenssa concretarse y devenir lliberació, en qualsevol dels ordres de la vida, aquests liberals son els primers de renegar d'ella, acusant 'l'acció lliberadora de lliberínage.

La majoria d'aquests liberals son herens en línea directa del doctor Pangloss. Sense que obertament s'ho confessin, tots els consideren que 'l'estat de cosas present es el millor dels estats de cosas possibles. La llibertat, pera ells, no es el símbol que encloen tots els desitjos d'evolució y de millorament col·lectiu; es un tópic sense altra funció que la d'analitzar a n' els que l'invocan ó bé una fórmula mágica, ab poder de transformar las cosas, quietament, sense trassals, a fora d'invocar-la. Altre dels caràcters que diferencian a aquests liberals, es la por a las conseqüències de tota mudansa. Per aixó, si en qualsevol instant esclata un conflicte entre 'ls elements renovadors y els elements de resistencia a l'innovació, y aquest conflicte pren caràcters de llyta violenta, son els primers en abombrar de l'acció lliberadora, reclamant mides energicas y repressióes brutals, ab ferocitat invicta.

Després d'aquests liberals, que no més se n' diuen, venen els que fan de liberal. Tampoch obere-

ment, l'única causa que 's ha portat a fer de liberals es una egoista conveniència. Son homes que explotant la llibertat, com explotarien qualsevol altra indústria. Pera aquesta la llibertat és un instrument y no un fi; instrument pera satisféixer les lurs ambicions, ja sigui la conquesta del pà de cada dia, ja la més alta de ferse una posició, ja la vanitat d'exercir càrrecs honorífics. La majoria d'aquests homes que fan de liberal, son excepcions a l'eficàcia de la llibertat o uns conservadors de primera forsa. El dia que han conseguit lo que desitjavan, que s'han enllyatrat, gràcias al escambell del poble, giran l'esquena a la llibertat y contraduehen ab fets tot lo que avans havian exaltat ab paraules.

No cal dir que tampoch fan obra de lliberació. Si convé a llur interés donar mostres efectivas de liberalisme, el resultat de llurs combinacions no es may una acció lliberadora sino una agitació esteril. Així pot dirse que son els pitjors enemics de la llibertat, perque llurs manobras sense pla ni concert, encaminadas únicament a justificar la significació de s'atribueixen, donan pen a reaccions formidables, que paralisan tota acció liberal durant llargues temporadas.

Y quedan, per últim, els liberals que son liberals, els únics veritables liberals. El liberalisme d'aquests es producte de causes internes, d'una estructura espiritual y d'una inclinació del sentiment. Aquest els porta a voler per una quantitat d'homes sempre major, l'ús de fruyt de totes las delicias de la terra. Aquella 's fa veure en totes las institucions humanes, segun del ordre que sigui, no cosas inmutables y definitivas, sino formas adequadas a un instant de l'evolució de las societats humanes, vers maneres de viure més harmònicas y més justas cada dia.

Aquests son els únics que poden fer obra de lliberació, perque no fan restriccions a l'acció lliberadora. Tota la vida humana, totes las modalitats de las relacions individuals y colectivas, las venben obertes a una continua evolució, a un seguit perfeccionament. Y no hi ha perill de que s'espantin ni reculín, si en un moment determinat d'aquella evolució sobrevé un conflicte y la lluyta civil, jurídica, degenera en formes violentas. Tots ells tenen fe consubstancial en l'eficàcia de la llibertat y saben que 's mals d'aquesta llibertat ab una major llibertat se curan.

J. PONS Y PAGÉS

o voliam ja parlar més de las graciosas tonterias publicades per la premsa francesa referents als persos successos de Barcelona; pero 's ha de parlar de París, hi ha unobrem una de casta tan netament humorística, que no sabem estarnos de copiarla.

Parla el famós diari de la situació en que las nostras autoritats varen trobarse el dia 26 de Juliol al declarar-se la vaga. El senyor Ossorio y Gallardo estava formalment disposat a mantenir l'ordre, pero li faltavan foras.

Y ara vé 'l bo. «El Gobernador—diu el Journal—va demanar que la Guardia municipal fos posada a la seva disposició. Els municipals sigueren convocats. Cap d'ells va comparéixer y, pera no ser confosos ab els soldats, de la nit al matí varen canviar d'uniforme.» Volen res més divertit que la suposició de que la Guardia municipal pot arribar a mantenir l'ordre a Barcelona?

Donchs, com diu el Tenorio, «A eso el Journal se arrojó y escrito en este papel está, como de tenorio, y lo que el aquí escribió, manteniendo está por él.»

Sembla que al món s'hi han comensat uns grans rigodons bèlichs. La Xina y 'l Japó están a punt de declarar-se la guerra.

Bulgaria y Servia fa días que se las mesuran. Bolivia y 'l Perú no s'han agorbat encare, pero a tota premsa s'están amanant per' entrar en funcióne.

Turquia y Grecia s'ensenyan las dents qu' es una delicia. Nosaltres mateixos tenim també la nostra correspondent complicada guerrera...

Animarse, señores y señoras, que l'orquesta no para de tocar syres marciais. «No hi ha cap més parella que 's decidixi a voltarla?»

Segons diu un periódich, el Papa, enterat de que en moltas de las peliulas que s'exhibeixen en els cinematógrafos queda bastant malparada la moral, ha prohibit que 's sacerdots hi assisteixin.

«Malo, malo! Ja sé jo quin cinematógrafo barceloní la sentiria més aquesta noticia. Y a la Sala Mercè potser també ho saben.

Sin embargo, no hi ha que donarho tot per perdut. Pera resolre 'l conflicte que forosament ha de produhir la resolució del Papa, a un industrial aixecat se li ha ocorregut una cosa.

«Saben qué? Sometre las peliulas a la censura eclesiástica. La idea 's es tanto magnífica.

Y fins potser, ab una mica de bona voluntat, podria ampliar-se ventajosamente. «Qué li costaria a la Iglesia fer un petit obsequi espiritual als concurrents als cines?»

Figúrense 'l efectar que causaria, clavats a la porta, un anunci concocent en aquests termes: «Avuy, estreno, Pelicula aprobada y benedida per l'autoritat eclesiástica.

»50 días d'indulgencia a tots els concurrents a entrada general. Als de preferencia, 100 días.»

Son moltas las personas que 'ns han escrit interesantse per la sort del valent regidor radical senyor Vinaxa. Desitjosos de calmar l'ansietat dels nostres llegidors, ens apresurám a fer avinent que, després de no pocas averiguacions, li havém pogut descubrir el paradero.

El senyor Vinaxa 's troba actualment a Pau (Fransa). Comentarí?... Cap. Recordém tan sols als xinos electors sens que, en francés, AU FA O.

EL DIPUTAT

Estant ab dos ó tres socios al Gran Casino del Mar jugant seriament a cartas y per més senyas guanyant, don Agapito Camandulás, diputat ministerial, rebó una postal vinguda del districte de Les Valls, qu' es el que ara ell representa a la Cambra popular.

Suspensent de mala gana el joch que tan bé li va, llegeix la postal rebuda, que diu en breus mots: «Dimars vva estar pedregant tres horas.

«El districte de Les Valls queda fet una miseria. «Conternació general.

«Es precís que voté vingui »per poguere fer capás »de la extensió del desastre y venire si 'ns pot donar »una miqueta d'auxili.

«¡L'esperém, morte d'ansietat! —Ara hi corrol—diu ab rabia don Agapito:—Aquests crachs segurament deuen creure's que un no té res més al cap que 'l districte. ¡Papanata! Vés si ara jo aniré allí per veure las sevas vinyas y 'ls seus horts apedregats... Lo que faré será escriure'ls y enviarlos a passejar ab moltíssims finras.»

«Pren un full de paper blanc que un humil criat li allargá, y... ja 'l tenim rasquejant: «Amichs meus: Sento moltíssim »el fracás que us ha passat y ara tot seguit vindrá, »pero tinc que servos franch: »No puch venir. De la patria »els interessos sagrats »m'impedeixen ausentarme »ni un moment d'aquí. Per tant, »dispenseume, seguríssim »de que 's dolors de Las Valls »son també meus, ja reveure!»

«Fica 'l digne diputat la carta dintre del sobre, el clou, y... —Seguin, companys: tiro jo.— Y ab una rialla de jugadé afortunat, mirantse als seus bons concocis, diu:—Més orosí. El caball.

C. GUMÀ

Y vá de historia

UB podriam dirne conte, encare que realment no sigui altre cosa que un senzill incident qu' enclon, com tots els incidents de la vida, una ensenyansa agradosa; cal, pera aprofitar la lliació, la subtileza d'esperit necessaria pera veure aquell més enllá de las cosas about s'hi recull l'experiencia.

Y comensám a tall de conte. Vensaquí que 'l altre dia, sortint de l'estació de Fransa, about havíam anat pera despedir a un amich que marxava de Barcelona, me topo a quatre passas de la porta al meu amich Peret que corria atrafegat y arribava al punt just que 'l tren sortia de l'estació xiulant y esbufegant.

Va quedarse parat y mirantme ab la cara embobada; el seu posat de tonto va ferme gracia y vaig clavar-me a riure. La meya rialla va tornaró a la realitat, y posant una cara de conternació que feya llástima, va dirme: «Si, ja pots riure. No sabe tu lo que 'm perjudica aquesta escapada de tren. Será causa de que falti a un deber sagrat, de que 's perjudiqui els meus interessos y de que també 'n sufrixin els interessos de personas a qui estimo.

«Pero, home de Déu; tu tan puntual sempre, tan metódich, tan... que no sabes l' hora qu' era? —La sabia exacte y fa prop d' una hora que he sortit de casa pera anar a l'estació.

«Y una hora has necessitat pera venir aquí després de la Tapinería? A pen coix s'hi pot venir ab meny d'un quart.

«Jo 't diré; com que tenia prou temps he vingut xano, xano, y m' haguera sobrat més de mitja hora sino m' hagués passat una plia de perpicapas.

«Explicat. —Al sortir de casa he trobat a un vahí que veyentme tan mudat y ab la maleta, m'ha dit:—Qu' estém de marxa. Peret, y jo, naturalment, alló que 's fa, no anant després, m'hi he posat a fer un rato de conversa creyentme obligat, per cortesia, a donarli algunas explicacions.

«Vaja, una mica de concessió a la batxillería. —Justament. Me despedeixo del vahí y al entrar al carrer de la Platería trobo una colla de trinxeraires, y no sé qué debían veurem d' estrany que comensan a mirarme y a riure. Jo que 'm planto y sentintme la mosca al usa, els enjugo una filipica dignificant qu' en aquella hora valdria més que fossin a l'escola, que si no tenian pares ó si 'n tenian si eran d'aquells que no més ne tenen pel gust de ferlos, y si etcétra... vaya, tot alló que feya al cas. Al principi semblava que m' escoltesien, després han tornat a riure y al final han cridat ¡vohit! y m' han tirat algun tros de la reforma y fins alguna pedra. Sort que un municipal els ha fet fugir, sino potser hauria rebut algun tostorro.

«Cosas de criaturas! —Cosas de criaturas mal educadas. Ab una mica de mal humor y un xiquet més depressa perque s' anava fent tard, segueixo el meu camí y a mi'l carrer de l'Española un peixater ab la panera al cap s' arramba, com si ho fes expressament, a l'acera per about jo passava; li rascó, sense volguer, el pantalón ab la maleta, fa un gesto com si se 'l hagués trencat la cama y m' aboca tot el peix al damunt. No he pogut contenirme y li he dit: Mestre, son molt bestia, y ell m' ha demostrat que jo tenia rahó inquantisme d' una manera bestial. No sé pas cómo haguera acabat la disputa, perque jo disputant ab pocas soltas perdo aviat la paciència; éort qu' un han intervingut algunas personas y se 'l han endut carter avall.

«Pero, home; disputant ab tontos sempre perdéras el temps. —Es a dir que la ignorancia pot esser una patent per inculcar a la gent honrada? ¡No hi passol! Després d'aquest non contratemps y tement ja fer tart, m' he posat a córrer. Jo no ho hagués fet. Veyentme córrer, s' aixecan de davant del Govern Civil dos goscos que allá s' estavan prenent el sol y myal ¡nyai! vinga lladrar al meu darrera, reganyant els

LA CARICATURA AL EXTRANJER

Rivalitat periodística

—La Gaceta anuncia 500 morts a Barcelona... —Anuncieune mil... El nostre diari ha de ser, en tot, superior als altres.

(De El Fischetto.)

ullals. Jo que 'm paro, busco una pedra y no la trobo; pego garrotada al nas del gos de més aprop, que fuig grinyolant. L'altre segueix ab sos lladruchs, pero l'empayto y també se las esquitilla. Y ja m' has vist com cansat, suñit y ab la lengua fora de la boca he arribat a l'estació.

«Y t' has escapat el tren. —Just. Pero ¿jo 'n tinc la culpa? —¡Donchs, qui! —Las circunstancias, la desgracia, la... —Déixat de romanços. Tú, y solsament tú. Tos dolers, ton interés y 'l interés de personas a qui estimas, te cridavan fora de Barcelona. Tú, ab excelent intención, t' has llevat d' hora pera no fer tart, y has emprés ton camí ab la serenitat y la seguretat de qui empré una cosa contant ab totes las condicions de medís, temps y bona voluntat. Pero en ton camí has topat ab corricos, ab criaturas, ab tontos y ab gossets, y en lloch de seguir ta via sense fer cas de batxillerías, criaturadas, bestiesas y lladruchs, has perdut el temps en inútils discusiones y disputas y 'l han fet fer tart, faltant als teus debers y perjudicant sagrats interessos.

«Tens rahó, noy. —T' servirá d'experiencia? —T' asseguro que no m' escaparé més el tren.

JERF DE JESFUS

La campanya del Riff

Día 8 d' agosto

En aquest día hi hagué en el camp de Melilla completa tranquilítat, més encare que en els días anteriors.

Las baterias de la plassa restaren mudas. Solsament alguna bateria de montanya y dels campaments feu foc. Els trets de fusells foren escasos. Els moros eran al zoco ó mercat que 's diumenques se celebra a Benisicar, que s'ovira desde la plassa, pero que está fora de l'alcans dels canons.

Las baterias de las operacions militars en gran escala. Sembla que si haurá aviat un moviment d' avans de las tropas espanyolas, ab l'objecte d' ocupar el poblat y 'ls turons de Nador, el Zoco de Hads y 'l alcabaza de Zeluan.

Arriban a Melilla els vapors Cataluña y Wladon XII, portant 2,300 homes dels batallons de Afzas R y Saboya.

Els pregoners rifenyis, enemics d' Espanya, continúan fent cridas anunciant la prohibició de portar queviures a Melilla. Els moros de Frajana, amichs d' Espanya, intentaren enviar algunas mercaderias, pero a cinch ó sis cablenyes que duyan ous y gallinas altres moros els prengueren las mercaderias y 's apallissaren.

En els campaments se celebren misas de campanya. Son enviadas banderas espanyolas a las posiciones avanzadas que encare no 'n tenfan. Las banderas foren issadas, pronunciant els jefes allocations bèlicas.

El general Marina contracta 100 camells pera 'ls conveys. Si donan resultat ne contractará més.

Día 9 d' agosto

Continúan els preparatius pera las grans operacions. Se decidíx establir a La Restinga grans dipòsits d' aprovisionament de las foras operadoras.

Arriba una nova màquina per 'l ferrocarril de las minas, el qual fa ara serveys militars. El contractista de las obras diu que la línia férrea pot quedar llesta en 30 días fins a Nador y en altres 30 fins a Zeluan.

Avans de sortir 'l acotament convoy cap a las posiciones més llunyanas, s' aixeca a gran alçada el globo militar Urano. L'oficial que 'l tripulava doná indicacions precises a las baterias de montanya y a las de l' esplanada del fort Camello, podentse dirigir el foch certterament contra un campament moro aixecat en un barranch aronament del Llop. Segons els telegramas, las granadas cayneren al mitg del barranch, esclatant entre las foras de la harca y causant als rifenyis moltas baixas y gran pànich.

A Melilla el calor es irresistible. Al dematí d' aquest día plougé una mica, pero 'l temps no refrescá.

Surt cap a La Restinga una forta columna d' Admistració militar, pera establirhi grans dipòsits de provisions.

Continúan essent emplaçats obusos y baterias. El globo Reina Victoria fa tres ascensions. El crehuer Extremadura canoneja els voltants del Gurugú.

Arriba el tren de dragat, ab el qual s' ha de facilitar l' entrada de canoners a la Mar Xica.

Día 10 d' agosto

Els rifenyis tirogen débilment a las nostras tropas, responen l'artillería. Els globos cautius hageren de baixar, per haver-se girat una forta ventada.

Arriba a Melilla el diputat carlí senyor Lorens, que en sa joventut fou oficial d' artilleria, pera assistir a las operacions.

S' acumulan foras pera protegir l' obertura de la Mar Xica a la navegació. S' envian dragas. Se creu que 'l dragat del canal ó bocans quedará llest cap allá al dia 20.

Arriba 'l doctor Lorente, comissionat de la Creu Roja. Las referencias oficals diuhen que es excelent la salut de las tropas.

Circulan rumors de que la harca fa gestions pera la pau. Se diu que sols la otorgaría 'l general Marina si 'l enemich se rendís incondicionalment y a discreció.

Els moros de la costa propera al penyal d' Alhucemas segueixen tiroejant la plassa, sense fer baixas. L' artillería els respon, arrasant els aduars. Els rifenyis se fortifich en el camí de Nador a Zeluan.

Corren rumors de que s'han aplacat novament les operacions d'avans.
 Novas de Tànger parlan de que 'l soldà Muley Hadid enviarà tres cadie prestigioses pera que servixin d'intermediaris pera fer la pau.

REPICHS

QUESTS moretistes no tenen cura.

Ara se 'ls ha ocorregut que una volta s'hajan resolt, més ó menos provisionalment, els conflictes que actualment té pendants Espanya, lo primer que ha de ferse es donar el poder á don Segimón.

Peró, vinguinme aquí, barruts: ¿Olvidan vostés que dels actuals conflictes es precisament en Moret qu' n té tota la culpa?

En Moret, com en Romanones, com la majoria dels conspicios que 'ls hi van al darrera, lo que mereixen no es el poder, sinó un bon bossal que no 'ls deixi obrir la boca y 'ls condemni, com diuen de vegades els tribunals, á callamiento y silencio perpetuo.

Legeixo:

«El dirigible Zepplin, sortit feliçment de Francofort, ha arribat fins á Colonia, y després de donar la volta á laatedral... se 'n ha tornat al dipòsit.»

«Han vist quin globo més irriverent? Donà la volta á laatedral... Pero no hi entra.»

Fresch encare 'l recort de la tragedia de Lieboe, el rey Manelet de Portugal pensa fernes una visita de cumpliment.

«De cumpliment ó de condol? Perque, Deu n' hi dó de las tragedias que passém, també, nosaltres!...»

Lo que no entench es com, tenint prou feyna cada hu á casa seva, encare s' entretinguin en ferse visitas. Perque, mirin qu' es tenir tempe... Y humor!

Per presumits, els liberals.

Ara fan corre que, si ells haguessin manat, á Catalunya no hauria succehit res.

«Que no hauria succehit res! ¿Volen més succés y més desgracia y més mala semana que tenirlos á n' ells per amos de 'l Olla? Vade retro, Segimón!»

Durant els sis días que va durar el bullit barceloní, don Gedeón Lacierva no va sossegar alló que 's diu ni un trist moment.

Ni de día ni de nit va moure's del Ministeri de la Gobernació y allí menjava y allí dormia.

Una cosa 'ns descuydém d' afegir y que la sabem de bona tinta: Que menjava ab poca gana y dormia ab poca són.

S' ha deixat corre tot alló d' insistir en la síplica al Govern pera que 'ns torni á obrir las Cortes.

Naturalment; las cosas han variat, y la prudencia aconsella el més absolut silenci respecte á l' obertura.

Quinas ganas de damanar que 'ns obrin?... Gracias que no 'ns tanquin.

Al arribar á Madrid, el fracassat Ossorio, va abocar desseguida á n' en La Cierva tot lo que duya al pap.

Y lo primer que va dir va ser que á n' ell els sucesos no 'l van sorprendre perque feya días que 'ls veya venir.

«Que 'ls veya venir? Ah... ja ho entench: Els veya avenir... d' ensá que vivia á l' Avenida.»

Els carlins están reorganisant el partit, á corre-cuita.

«Al efecte, sembla qu' en l' actualitat se procedeix activament á modificar y completar el cens.»

Traball inútil. Perque en el batalló carlí que capdilla 'n Jaumet no 's tracta de cens... Se tracta de dotzenas y ab prou feynas.

Corren vents magnífics.

Vents de pau, que valen tant com els vents de victoria.

Personas ben enteradas, més ben enteradas que 'l Journal y La Correspondencia, aseguran que aviat, molt aviat, ens treuran l' estat de guerra.

Tant-de-bó fos cert. Y tant-de-bó fos á tot arreu... fins á Melilla.

El mal es que, aquesta bona noticia, ningú serà capás de garantiria.

¿Per qué? Perque encare no hi han garantias.

El pare confessor:

«Noya, aixó es un pecat molt gros... Un pecat molt gros, filla meva... La penitents, ab tota ingenuitat: «Potser sí, pero no es més que mitj... perque va ser fet ab colaboració...»

Entre las cosas de valor que 'l foch implacable ha

destruít aquesta días, s' hi contan dos quadros antiquíssims de gran mèrit artístic.

Venhens?... aixó sí qu' es una viva llástima. Ve' aquí unas obras d' art nacional que s' havian de respectar.

S' havian de respectar... pera demà que la comunitat propietaria se las hagués volgut vendre al Extranjer.

Un poble que creu que puga haverhi un home representant directe de Deu, un home que essent home com els altres siga infalible, té que ser forosament un poble estúpit.—V. Alfieri.

A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

- XARADA.—Ma-ta-lés.
- MUDANSA.—Nou—Nou—Nou—Nou.
- ANAGRAMA.—Notas—Tonta.
- QUADRE.—A M O R C O M A O E A N
- INTERROGATOR.—Lull.
- GEROGOG.—Per punts las mitgas.

Han endevinat totes ó part de las solucions del número anterior els caballers: Pere Casblancas Sgrera, S. fadrins del carrer de la Filosa de Castellbisbal, Maio, Joan Antich Puqui, Ramón Vallis, B. A. del Papiol, y S. Portabella.

CORRESPONDENCIA

Caballers: José Martorell de Badalona, José Delman d' Arenys, Joseph Girvent, José Calabró, J. M. (Un Sportista), Joseph Casas (Eparteret petit), José Pascual y Bitllori, y Paquito: Qui gemega, ja ha rebut.

Caballers: Pere Casblancas Sgrera, Pere Cortaons (Mecador de LA CAMPANA), Jaume Maró, Maio, Joseph Testador (a) Ciclistas, B. (a) Lo Reier de Vallfogona, Joan Antich Puqui, y Jaume Jubany Bonet: Una miqueta de cada un, perque siga dit.

Caballers: Iris: El dibuix es dolentet. Aquest prurito d' amagar las mans á las figures denota l' insuficiencia de molts artistas joves. No fan jugar mans perque no las saben apuntar... Y aixó que mans, peus, uils y nassos son las becerolas del dibuix...—Joan Heras:

Diu vosté qu' estimará que li arregli. Sí, prou, prou!... ¿Per haverli d' arregli, més valdris ferli nou!

Ll. B. y Bou: La fústima es boniqueta. Practiqui 'l género, corcant la naturalitat, sense precipitacions y li suguro una tomo.—P. Llobers y Carol: El pensament que tanca 'l seu sonet no es gens despreciable. Lo que no m' han convenut son certas edicions de forma, com aquell vers que diu:

Company, que m' es un jove, de infantesa, que m' ha recordat aquell altre de en una, de fregar, coyo, caldera.

Francoch Filib V.: Fa tants anys que va ser exposat, aquest quadre... Per aquest motiu, una poesia inspirada en ell, per fors ha de resultar deplacada. Enviri quelcom de més actualitat, vosté que demostra tenirhi la mó trencada. L' altra no 'ns xoca y conté alguns incorreccions, y la de més enllá... veurém.—Ramón Vallis: Els seus y versos tenen massa trastienda y al Passatge de Colón ens els tatarian... Ara els escrits s' han de fer ab botiga sola, y encare gracies.—Joseph Vallis: Es xistos: de modo que vosté m' envia sempre sempre batrinas románticas postumal... Donchs zq' es mort vosté... ó la postuma es d' un altre que ja es difunt?... Oh, es que m' posa ab roda, y estich que no sé si l' mort es vosté ó l' altre... ó la postuma.—P. del C.: Rebut lo que envia peis Almacha, y molts gracies.—Francisco Castell: Cantém una mica?... Va!

Lluheia l' estrella, lluheia sens vece, l' estrella més bella, l' estrella del cel. Prou!... Prou cantarella, y tiremhi un vel!

Johannus: M' agrada y s' insertará. Tingui en compte, per xó, que aquest tal senyor Heine, es un dels versayres que han sigut més saccehitats per tota mena de románticas poetas. Vull dir, que ja se li coneix casi tot.—Pau Xicoy (a) Carcanada: Jo també ho sento, pero no sé qu' dirli. Vosté es d' aquells que volen que se 'ls parli ab franquesa y, quasi se 'ls advertix francament, s' enfaden. Li vam dir que 'ls versos eran dolents, y li demostravam. Avuy reindeix ab un madrigal que sembla una pelleringa... Probes!...

Tu angelical nina ponella y que fresch ens lo teu llit tan fú dels pecons isay nena que m' donaves, ton amor me juravas ab un sí...

Sí, sí, cóntimho, cóntimho: La sinalefa del primer vers, que vosté no ha tingut en compte, fa coixejar el tercer: aquell isay sembla una puntyalada trapers; y de l' acoñtuscó y de la sintaxis y de la sinderésis no n parlem. ¿Vol més probes?... Ab tot, li aconsello que no desmayi... Traballant ab fé y constancia es com s' aprén; y per nosaltres no estigui, que no 'ns acabar 'ls quartos.—Varis socis del «Petit Cassal». Sento no poderles complaure. L' excés d' assumptos polítichs d' actualitat no 'ns permet atendre, com voldríam, á certas notes purament locals qu' en altres temps haurian profitat gustosos.—P. Romaguera: La xarada no m' agrada—per la poca novetat.—Y lo demás qu' ha enviat m' agrada... com la xarada.—E. de C. y X. Salvador: Com á impresions ràpides para un album, no están mal. Per un periodich son tan senzillas, tan debils... que potser ho son massa.—Ramón Plans: Va succehir el día 8 de Juliol de l' any passat, á la una del mitj día.—Rafel Font: Vejam... vejam com las festes aquest trobary.

Aucellet jo voldria ser... Mentre escribi versos tan padrestes, no pensi en volar.—A. Vintró: Mercés, y ho tindrem en compte.—Celest Dupont: Aprofitaré un parell d' espurnas. Lo demás m' aneja.—P. A. y B. B. C.: No podem insertarlas, per varis rabóns.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8. Tinto Ca. Llorilleux y C.

No hi ha mal que per bé no vingui

—¡Quina vinya ha sigut aixó de la crema!... Per tot arreu demanan sants.